

bb.17. belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 1976. május 30-án
- zárásig

bzs hgy

1976. május 30.

1. uborkásüveg exportra
 2. növényvédelmi szaktanácsadás a háztáji termelőknek
 3. a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok ifjusági napja kaposvárott
 4. 100 éves a mosonmagyaróvári önkéntes tűzoltóság
 5. 50 éves a téti kislaludy férfi kórus
 6. barátságvonat indult szolnok megyéből a szovjetunióba
 7. hétfőtől vágányzár a győr-sopron közötti vasútvonalon
 8. színes, gazdag gyermeknap program - játékos vetélkedők..
 9. ünnepi hangversennyel zárult a komlói nemzetközi gyermek-kórus találkozó
 10. időjárásjelentés
 11. az úttörő jubileum és a gyermeknap eseményei vidéken
 12. a könyvhét eseményei
 13. országjáró diákok találkozója kőszegen
 14. lengyel és csehszlovák népi táncosok vas megyében
 15. zenetörténeti hangverseny szombathelyen
 16. közlekedési balesetek
 17. hírjegyzék
- /mti/

--

a szerkesztőség vezetője: burján sándor

szerkesztette: halasi györgy

18.48/bzs

- 14 -

1855
D

— VEGZ —

MTI.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

h é t f ő

bb 1. júniusi rövidfilm bemutatók

1 ró/zsu pr bzs -cz

1976. május 31.

a gazdag játékfilm programhoz hasonlóan, érdekes rövidfilmek színesítik a júniusi moziműsort. a tettek beszélnek címmel ferenczy zsolt készített riport dokumentumfilmet a zánkai úttörőváros életéről. a film nemcsak a 3000 gyermeknek otthont adó tábort mutatja be, hanem kis lakóit is; honnan jöttek, hogyan élnek közösségi-úttörő életüket.

préda tiber kándó kálmán című filmjében a vasútvillamosítás nagy alakjára emlékezik. alkotása egyben a vasútvontatás története is, hiszen bemutatja, hogy a gőzmozdonyoktól milyen technikai vívmányokon át alakult ki a mai villany-diesel vontatás. glósz róbert ciprus című munkája a földközi-tengeri sziget történelmi, politikai helyzetét tekinti át 1945-től napjainkig.

mult és jövő között - ez a címe vitéz gábor munkájának, amely a tudományos-technikai forradalom vívmányait mutatja be. hazánk idegenforgalmi nevezetességeiről ad képet szurdi andrás nyár című filmje. a „dal a barátságról”, szovjet dokumentumfilm, a „a baktériumok jelentősége”, és „a legszebb román népviselet”, lengyel, illetve román rövidfilm. /mti/

--

- 1 -

bb 2. új nagyhozamu bogycs gyümölcs fajtákért

vid/kz bzs hgy

1976. május 31.

új, nagyhozamu bogycs gyümölcsfajták - szamóca, málna, ribiszke - nemesítésén dolgoznak a kertészeti kutatóintézet fertődi állomásán. egyidejűleg az új fajták elterjesztésével és a korszerű termelési módszerek kialakításával is foglalkoznak. az állomás kísérleti parcelláin több mint 300 féle szamóca, málna, piros, illetve fekete ribiszke található. különösen a fekete ribiszkeire fordítanak nagy gondot, mivel ez sok c-vitamin mellett nagy mennyiségben tartalmaz egyéb vitaminokat és különböző ásványi sókat is. a szedésének gépesítésére is nagyszabású kísérlet-sorozatot kezdtek. ennek során több géptípust próbálnak ki és alkalmazásukra javaslatokat dolgoznak ki. /mti/

--

bb 3. automata ellenőrzi a zománcfestéket - új műszer a mükki-nél

vid/kz bzs hgy

1976. május 31.

a műszaki kémiai kutató intézet szakemberei a zománcipari művek lampart gyárának megbízásából, új zománcvizsgáló berendezést fejlesztett ki. ez az automatikusan működő, úgynevezett hősokkoló több berendezést és minőségi ellenőrt helyettesít egyszerre. a frissen zománcozott tárgyakat gyorsan hűti, felmelegíti, szakmai kifejezéssel, hősokkolja és így alapítja meg, hogy megfelelő minőségű-e a bevonat. az új automata műszer sikeres hazai bemutatkozás után most poltavában vizsgálják a zománcipari kutató intézetben, s a tervek szerint a magyar és a szovjet zománcipar között létrejött megállapodás alapján a poltavai zománcipari műveknél is alkalmazzzák majd. /mti/

--

bb 4. „behálózott”, növények

vid bzs hgy

1976. május 31.

a szegedi gabonatermesztési kutató intézet seprűcirokvetőmagot előállító tenyészertjében a legnagyobb gondossággal óvják a madarak kártételeitől az értékes nemesítési alapanyagot. a május végén bevetett mintegy 4 hektár területet a szóvalódi értelmében behálózták.

/folyt. köv./

- 2 -

bb 4. /„behálózott”, ... 1. folyt./bzs

a parcellákat alacsony karókhöz rögzített viszkóza-szálalappal borították, hogy megvédjék a verebek, galambok és fécánok kártételeitől. a vékony fehér hálót csak akkor veszik le, amikor alatta megerősödik a növényzet. a betakarítás előtt, a buga-érlelés időszakában ismét bevonják a ciroktelepet, hogy a sokévi fáradozással kinemesített növények terméséből egyetlen szem se váljék a madarak prédájává. /mti/

--

bb 5. eladta a bérelt készüléket, autóbuzban lopott - kétévi szabadságvesztés

i bc/zsu pr bzs -cz

1976. május 31.

kónya józsef, 43 éves gépkocsiveető, budapesti lakos élettársával, az iparcikk kölcsönző és szolgáltató vállalat egyik fiókjában televíziós készüléket vett bérbe. az erről szóló iraton az asszony szerepelt bérlőként, a férfi kezesként. a készüléket később értékesítették. kónya ezenkívül 17-es autóbuzban utazva, egy óvatlan pillanatban magához vette egy utasnak a táskáját, amelyet az maga mellé helyezett a kétszemélyes ülésen. a zsákmánnyal a tolvaj leszállt, s a csomagot hazavitte. a benne talált dolgok közül a személyi és a munkaadói igazolványt, valamint öt, még fel nem használt vasuti jegyet és a levéltárcát otthon elrejtette, a többi ingóssággal pedig ismeretlen módon rendelkezett. élettársa később az elrejtett dolgokat megtalálta és bevitte a rendőrségre. a központi kerületi bíróság kónya józsefet - a többi között figyelembe véve büntetett előéletét - kétévi szabadságvesztésre, élettársát pedig 2000 forint pénzbüntetésre ítélte. /mti/

--

- 3 -

bb. 6. az ország legnagyobb mentőállomása lesz - idén kezdik az új mentőközpont építését

i/mir/be/pr rj -cz

1976. május 31.

fejlesztésének legjelentősebb állomásához érkezett az országos mentőszolgálat - tájékoztatta dr. bencze béla főigazgató az mti munkatársát:

- szolgálatunk igen sokat fejlődött az elmúlt negyedévszázad alatt - mondotta. - az országban már 159 mentőállomásunk van. vannak rohamkocsijaink, van mentőkórházunk és légi betegszállító csoportunk. a legmostohább körülmények között azonban mégis a fővárosban dolgozunk: intézményünk megalakulása, 1948 óta budapesten egyetlen új épületet sem kaptunk, pedig ezalatt itt is megháromszorozódott dolgozóink száma, s négyszer annyi mentőkocsi fut a budapesti utcákon, mint 27 évvel ezelőtt. tavaly csak budapesten 400 ezer hívásnak tettünk eleget, miközben kocsijaink több mint öt és félmillió kilométert futottak. az igény pedig tovább nő. e nagy feladat ellátása, már elképzelhetetlen új mentőközpont nélkül. ilyen megfontolás alapján hagyták jóvá az országos mentőbázis beruházási tervét, s ez lesz az országos mentőszolgálat eddigi legnagyobb építkezése.

a tervezést már 1974-ben megkezdték. az új mentőközpont a róbert károly köruton - a mohács és vágány utcák által határolt területen - kap helyet. a tervek szerint ide költözik majd az országos irányító apparátus. ezen a telepen épül fel az országos feladatokat ellátó központi javító- és szervizműhely, a központi anyagraktár és - a meglévő budapesti mentőállomások tehermentesítésére - ugyanitt egy 70 kocsis mentőállomást is kialakítanak. így ez lesz az ország legnagyobb mentőállomása is. az építkezést ez év végén kezdik meg, s előreláthatólag a tervidőszak végéig fejezik be. várható költségei megközelítik a 200 millió forintot.

- az új központi mentőbázis építésével egyidőben természetesen a vidéki mentőellátás javítására is jelentős összegeket fordítunk - mondotta befejezésül az országos mentőszolgálat főigazgatója. /mti/

-.-

7.40 rj

-4 -

ln 9.5

bb. 7. javítják a lakótelepek ellátását - új szövetkezeti áruházak, szaküzletek országszerte

i/ol/s/rj ie -cz

1976. május 31.

ebben a tervidőszakban az áfész-ek kiskereskedelmi forgalma várhatóan 56-57, a vendéglátó ágazaté 42, a szövetkezetek ipari és szolgáltató tevékenysége pedig mintegy 80 százalékkal nő.

a tervek megvalósulását az idén olyan nagyobb vállalkozások vezetik be - a naponta mintegy 4 millió forintos forgalmat lebonyolító skála áruház megnyitása után - mint a déli-pályaudvari, 3000 négyzetméter alapterületű szupermarket és az ugyancsak az év vége felé átadásra kerülő 10 ezer négyzetméteres pécsi szövetkezeti áruház.

az áfész-ek beruházásaira fordítható 6 milliárd 150 millió forintnak mintegy fele szolgálja az öt évre tervezett hálózatfejlesztést, a többi pedig az ipari és szolgáltató tevékenység korszerűsítését. ennek megfelelően 1980-ig összesen 400-410 ezer négyzetméterrel bővül a kereskedelmi és vendéglátó alapterület; fele részben a nagyobb városokban, megyeszékhelyeken, a többi pedig községek, kisebb települések ellátását javítja majd.

budapest az öt év alatt további négy szövetkezeti áruházat kap; az előzetes tervek szerint a marx téren, a róbert károly körut és a váci ut sarkán, ujjalotán és a pesterzsébeti városközpontban. a szövetség célul tűzte ki, hogy a főváros új lakótelepein és a rosszabbul ellátott peremkerületekben is javítsák a lakosság vásárlási lehetőségeit; összesen mintegy 15-20 ezer négyzetméter alapterületen, elsődlegesen ábc-áruházak és élelmiszerboltok létesítésével.

az áruházi hálózat a megyeszékhelyeken nyolc új létesítménnyel bővül, de új áruházat kap több más vidéki város is. áruházal gazdagodik például komló, győr, szekszárd, szeged, szolnok, várpalota és makó. már épül és előreláthatólag 1979-ben elkészül a székesfehérvári szövetkezeti áruház, bővítik, korszerűsítik a siófoki és a nagykanizsai áruházakat.

a kiskert-tulajdonosok és a háztáji gazdaságok segítésére több helyen - így például egerben, budakalászon és szombathegyen - nyílik mezőgazdasági cikket árusító szaküzlet, illetve szakáruház, ahol a kisgépek, kertészeti felszerelések, eszközök széles választékát találják majd a kistermelők.

a fejlesztési tervekben jelentős helyet kapott az áfész-ek szolgáltatásainak korszerűsítése. bővítik a házhoz szállítást, szélesítik a kölcsönzést, valamint a getka és a patyolat begyűjtő-hálózatát. /mti/

7.45/rj

- 5 -

ln 9.5

bb 8. új épü-telep épül székesfehérváron - a déli ipari övezetben alakítják ki az építőipari vállalatok komplex-telepeit

vid rj hgy

1976. május 31.

székesfehérváron, a város déli ipari övezetében megkezdtek az építőipari szállítási vállalat új telephelyének építését. a 30 millió forint értékű beruházással korszerű javító-műhelyeket, garázsokat és üzemirodát emelnek, ide központosítják az anyagszállító járművek karbantartását. az épü-telephelyét még az idén átadják rendeltetésének és ezzel a földmunkát gépesítő vállalat és a fejér megyei állami építőipari vállalat ipari és előregyártó üzemével egymás mellé kerülnek a megye legfontosabb építőipari komplex-telepei. az ötéves öt éves tervben a megyei építőipari vállalat ezen a területen alakítja ki a könnyűszerkezetes gyártó- és előszerelő csarnokát is, ahol a tervek szerint évi 100 ezer négyzetméter épület összeszereléséhez készítene majd könnyűszerkezetes elemeket. /mti/

--

bb 9. az alap kutatás mellékterméke: korszerű mezőgazdasági termékszárító

vid rj hgy

1976. május 31.

a magyar tudományos akadémia műszaki kémiai kutató intézete, amely a nagyintenzitású kémiai technológiák és berendezések kialakításához alap kutatásokat végez - évek óta foglalkozik az ugynevezett geizires szárítási módszerrel. ez a rendkívül kímélő szárítási eljárás a levegő befúvásával a természetes geizirekben kialakult áramlást utánozza. az elterjedt módszerekkel szemben előnye, hogy nem fordulhat elő túlmelegedés, s ezáltal nem károsodhat az anyag, ugyanakkor a szemcsék sem sérülhetnek meg. ez a módszer elsősorban az érzékeny magvak, és takarmányok szárítására alkalmas. az új szárítóberendezést a chemimas - a vegyipari tervező és fővállalkozó vállalat - megbízásából dolgozták ki a műkai szakemberei az alap kutatás során szerzett tapasztalataik alapján. a chemimas elkészítette és kipróbálta az első üzemi méretű berendezést, és a rendkívül figyelemre méltó üzemeltetési tapasztalatait rövidesen átadja a kgst országok szakértőinek is. /mti/

7.50/rj

- 6 -

h/9-10
h

bb 10. októbertől: folyamatos vizsgaidőszak - évente 12 ezren jelentkeznek állami nyelvvizsgára

i dg/tr pr rj -cz

1976. május 31.

soha nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg napjainkban az idegen nyelvek tanulása iránt: az utóbbi időben évente mintegy 12 ezren jelentik be az ötvös Lóránd tudományegyetem felügyelete alatt működő idegennyelvi továbbképző központnál állami nyelvvizsga szándékukat. az igények kielégítésére az itk az ősztől bevezeti a folyamatos vizsgaidőszakot, az eddigi évi három vizsgaidőszak helyett. a jövőben a továbbképző központban október 1-től június 30-ig folyamatosan tartanak állami nyelvvizsgákat. az írásbeli vizsgára a jelentkezéstől számított 30 napon túl, de 90 napon belül kerül sor. az októberi írásbeli vizsgákra minden évben július 31-ig kell jelentkezni, a tanévvégi - áprilisi és májusi - írásbeli vizsgák jelentkezési határideje február 28. azok, akik angol, francia, német, orosz, vagy spanyol nyelvből vizsgáznak, megjelölhetik, hogy a jelentkezéstől számított 30. és 90. nap között melyik hónap melyik 10 napján kívánják letenni az írásbelit.

a szóbeli vizsgákra legkésőbb az írásbelit követő hónap végéig sort kerítenek. a sok jelentkező miatt szükséges, hogy a vizsgázó olyan időszakra jelezze igényét, amikor a vizsgán meg is tud jelenni.

vizsgahalasztásra indokként csupán a katonai behívót és a munkahely által igazolt táppénzes állományt fogadják el.

a nyelvtanulás, illetve az állami nyelvvizsga iránti érdeklődést jelzi: 20 évvel ezelőtt évente még csupán 500, egy évtized múlva már ötezer felnőtt tett vizsgát. azóta ez a szám fokozatosan emelkedik. tíz évvel ezelőtt még csak 60-70-en, ma százan vesznek részt az állami nyelvvizsga bizottságok munkájában, az ország legjobb nyelvtanárai, az idegen nyelveket legjobban ismerők, beszélők.

a jelentkezők mintegy 30-33 százaléka angoltól kívánja tudását bizonyítani, ezt követően a legtöbben németből és oroszból vizsgáznak. sokan tanulják még a franciát és a spanyolt és évente 20-50-en olaszból, lengyelből, szerb-horvátból, románból, cseh- és szlovák nyelvből vizsgáznak.

/folyt. köv./

7.55/rj

- 7 -

h/9-11
h

bb. 10. /októbertől: ... 1. folyt./rj

hazánk lakói szinte valamennyi élő nyelvet tanulják. évente ketten-hárman tesznek vizsgát a kínai, japán, svéd, dán és finn nyelvből. négy éve jelentkezett valaki: szuahéli-ből kíván vizsgázni. az idegennyelvi továbbképző központ vezetői találtak szakembert, aki vállalkozott arra, hogy megmérje a jelentkező tudását. nem mondható el ugyanez a szanszkritről, egy vizsgázó igen, vizsgáztató azonban egy sem akadt.

az állami nyelvvizsgára jelentkezők legtöbbször 18-30 év közötti. újabban viszonylag sok 50 év körüli dolgozó is jelentkezik, gondolva a nyugdíjra, a nyelvpótlékra. örvendetes, hogy mind több, a középiskolai tanulmányait befejező fiatal is megfelel a szigorú követelményeknek, elsősorban a gimnáziumok tagozatos osztályaiból.

nem csupán a vizsgára jelentkezők, hanem a meg nem feleltek száma is magas. az utóbbi években meghaladja a 20 százalékot. az itk-ban elemezték az okokat és arra a következtetésre jutottak, hogy sok jelentkező valójában nem ismeri a nyelvvizsga követelményeit. annak ellenére így van ez, hogy a tájékoztató füzet hozzáférhető. sok magántanár sem ismeri a követelményeket és tanítási módszere korszerűtlen, nem eléggé hatékony. az utóbbi időben rendkívül elterjedtek a különböző gyorstanulási eljárások, ma már látható: egyik-másik nem csodaszor.

a szakemberek véleménye szerint egy-egy átlagos nyelvkészségű embernek legkevesebb 700 órára van szüksége egy idegen nyelv középfokon történő elsajátításához és semmiképpen sem nélkülözhető ehhez az egyéni tanulás sem.

az állami nyelvvizsga bizottságok mércéje az utóbbi években nem emelkedett, ez a mérce azonban kétségtelenül magas. változott némiképpen a vizsgák tartalma, a fordítási készséggel egyenrangúvá vált a beszéd-készség. egységes követelmény: használható nyelvtudás. /mti/

8.00 rj

-.-

-8 -

bb. 11. új szárasztészta-gyárak

i/jf/gk/rj ie -cz

1976. május 31.

az elmúlt években időnként akadozott a szárasztészta-ellátás, a háziasszonyok szívesen vásároltak volna több, s főleg még gazdagabb választéku árut. a fogyasztás 1970-75 között 26 ezerről 36 ezer tonnára fokozódott, s ezt a növekedési ütemet az ipar nem gördzte.

az v. ötéves terv időszakára az érintett vállalatoknál jelentős műszaki fejlesztést irányoztak elő. a konzervipar dunakeszin új gyár építését kezdte meg. a korszerű szárasztészta-gyárban évente 800 vagon terméket állítanak majd elő. a 130 millió forintos beruházással a választékot is gazdagabbá teszik, a fogyasztói igények jobb kielégítésére több új termék gyártására rendezkednek be. az üzem terv szerint 1978-ban indítják. termékei azonban nem jelentik teljes egészében a mennyiség és a választék növelését, mivel a budapesti térsztagyárat, - amely időközben elavult, - 1978-ban leállítják és emiatt 650 vagonnyi termék esik ki. így módon a két üzem közötti termelés különbsége, az évi 150 vagon jelent többletet az ellátásban, de ez is enyhít majd, különösen a fővárosi kereskedelem gondjain. további előrelépést jelent, hogy a tervidőszak végén békéscsábán bővítik a térsztagyárat, a rekonstrukcióval az üzem teljesítményét évi 800 vagonra fokozzák. ebből a mennyiségből mintegy 400 vagonnyi már exportra jut.

a gabona tröszt szintén foglalkozik majd szárasztészta-gyártással; új, napi 42 tonna teljesítményű térsztagyárat építenek székesfehérvárott, az üzem 1979-ben készül el. /mti/

-.-

bb.12. budapestre érkezett mihail leszecsko

kf/s/ra cz

1976. május 31.

hétfőn szovjet küldöttség érkezett budapestre a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság 17. ülészakára. a delegációt mihail leszecsko, a szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettese, a bizottság szovjet tagozatának elnöke vezeti.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr.szekér gyula, a minisztertanács elnökhelyettese, a bizottság társelnöke fogadta. jelen volt v.j.pavlov, a szovjetunió magyarországi nagykövete./mti/

-.-

9.30/ra

-9-

10

bb.13. vasárnap elutazott

s/ra cz

1976. május 31.

dr. jose santiago fernandez a kubai köztársaság legfőbb ügyésze, aki a magyar népköztársaság legfőbb ügyészenek meghívására tartózkodott hazánkban. a szakmai megbeszélések során megismerkedett a magyar ügyészi szervezet feladataival, munkamódszereivel, a szocialista törvényesség érvényességének biztosítékaival és a bűnözés elleni harc eredményeivel. látogatást tett az országos kriminológiai és kriminalisztikai intézetben és miskolcon a borsod-abauj-zemplén megyei főügyészségen. dr. jose santiago fernandezt magyarországi tartózkodása során fogadta Trautmann rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke, dr. korom Mihály igazságügyi miniszter, dr. szakács ödön, a legfelsőbb bíróság elnöke. bucsuztatására keleti-pályaudvaron megjelent dr. szijjártó károly legfőbb ügyész, floreal chomon, a kubai köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. /mti/

dr. --

bb.14. gázcsőfektetés a rottenbiller utcában

s/ra cz

1976. május 31.

a fővárosi tanács vb közlekedési főigazgatósága, a brfk, a bkv, értesíti a gépkocsivezetőket és az utazóközönséget, hogy június 1-én kedden a rottenbiller utcát a damjanich utcától a mező imre ut felől a gorkij fasorig gázcsőfektetési munkálatok miatt körülbelül egy hónapra a forgalom elől elzárja. a terelő utvonal: rottenbiller utca, damjanich utca, - bajza utca - gorkij fasor - felsőerdősor utca. a 33-as busz lövölde téri megállója a felsőerdősor utca 3-5 számú ház elé kerül június 1-től üzemkezdettől. a gépkocsivezetőktől fokozott figyelmet kérnek. /mti/

--

bb.15. bálint józsef államtitkár

tm/ra cz

1976. május 31.

a központi statisztikai hivatal elnöke vezetésével küldöttség utazott hétfőn várnába a kgst statisztikai állandó bizottságának 27. ülésére. /mti/

--

9.40/ra

-10-

10.5

bb.16. hazaérkezett sziriából a munkásör-küldöttség

tm/ra cz

1976. május 31.

a munkásörség küldöttsége vasárnap hazaérkezett. a küldöttség nagy györgynek, a munkásörség országos parancsnoka első helyettesének vezetésével a sziriai népi milícia vendégeként egy hetet töltött a sziriai arab köztársaságban. a két szervezet megállapodott a kapcsolatok kölcsönös fejlesztésében. /mti/

--

bb.17. kaposvár - pozsony nemzetközi autóbuszjárat

vid/ká/ra cz

1976. május 31.

hétfőn reggel kaposvárról elindult a 13.sz.volán vállalat első nemzetközi autóbusz-járata pozsonyba. az autóbusz balatonlellet, siófokot, győrt, mosonmagyaróvárt érintve a rajkai határállomáson át 12 óra 55 perckor érkezik pozsonyba. vissza 14 óra 15 perckor indul és 21 óra 15 perckor érkezik kaposvárra. egyelőre hetenkint háromszor: hétfőn, szerdán és pénteken utazhatnak a piros utlevéllel rendelkezők autóbuszszal pozsonyba. az utiköltség oda-vissza 286 forint. amennyiben az utasok igénylik, szállásról és ellátásról is gondoskodik a volán. /mti/

--

bb.18. finnországi vendégszereplésre utazott a zalaegerszegi volán művelődési központ énekkara

vid/ká/r cz

1976. május 31.

hétfőn egyhetes vendégszereplésre finnországba utazott

a zalaegerszegi volán-megyei művelődési központ énekkara. az 52 tagú vegyeskar előbb lahtiban, majd varkausbán, leppävirtában, kuopioban lép fel, s 19 kórusművet, egyebek között bartók, kodály és bach műveket ad elő. a finn vendéglátók gondoskodnak arról is, hogy a magyar kórus tagjai megismerkedjenek finnország nevezetességeivel, s találkozzanak finn kórusokkal. /mti/

-11-

Am 11.25

bb.19. rendőrségi hírek

tm/ra cz

1976. május 31.

zala megyében borsfa község határában egy dűlőuton tóth jános 22 éves segédmunkás, helyi lakos figyelmetlenül vezette a zator járművet, amellyel a vízesárokba borult és olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

tokaj községben a tiszai híd mellett tiltott helyen fürdött szilágyi józsef 20 éves kőműves, hangonyi lakos, és a vízbe fulladt./mti/

--

bb.20. tudományos ankét mosonmagyaróvárott a baromfitartásról

vid/ká/ra cz

1976. május 31.

a keszthelyi agrártudományi egyetem mosonmagyaróvári mezőgazdaságtudományi karán a korszerű baromfitartás technológiájáról rendeztek hétfőn tudományos ankétot. az egyetemi kutatók, kísérletek szoros kapcsolatban vannak mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár munkájával, termelésével. a nagymultu gyár nemcsak a hazai, de a nemzetközi piacon is hírnevet szerzett huscsibe és jérce nevelő berendezéseivel.

az ankéton ismertették a legújabb mosonmagyaróvári terméket, a négyszintes huscsibeberendezést. ezekben a berendezésekben hat hét alatt átlagosan 1 kiló husz dekásra hiznak a csirkék. egy kiló hus előállításához mindössze 2 kiló 10 deka takarmány szükséges. egy-egy ilyen négyszintes házban a kívánt méreteknek megfelelően 16-20 ezer csibe nevelhető fel. egy év alatt akár hatszor-hétszer is feltölthetők napos csibével, s így rendkívül termelékenyek. az állatok etetését és az egyéb műveleteket automatikus berendezés segítségével egy ember látja el./mti/

--

11.25/ra

-12-

12.40

bb.21. természet- és környezetvédelmi szakbizottság alakult kőszegen

vid/kz/ra cz

1976. május 31.

a hazafias népfront városi bizottságának kezdeményezésére természet- és környezetvédelmi szakbizottság alakult kőszegen. a tagjai a természet- és környezetvédelemmel foglalkozó szakemberek, s a város üzeminek, szövetkezeteinek, intézményeinek képviselői.

az alakuló ülésen a feladatok közé sorolták többek között a kőszegi hegyekben országosan egyedülálló fehér páfrányos, a helyi sajátosságként nyilvántartott ciklámen védelmét. elhatározták, hogy feltérképezik a környék nevezetes fáit, természeti értékeit, s javasolják védetté nyilvánításukat. szerepel a terveikben az utcák, parkok, lakóhelyek környékének tisztántartása, virágosítása, új zöldövezetek létesítése. a bizottság még az idén javaslatot tesz a helyi természet- és környezetvédelmi tanácsrendelet megalkotására./mti/

--

bb.22. aszfaltgyár a szigetközben

vid/ká/ra cz

1976. május 31.

a közlekedés és postaügyi minisztérium, az utépitő tröszt és győr-sopron megye közös beruházásában elkészült az ország egyik legnagyobb aszfaltgyára a szigetközi győrujfalun. a 60 millió forintos költséggel épült gyárban naponta ezer tonna aszfaltot készíthetnek. a jelenlegi próbaüzemelés után, az év vége felé érik el a napi ezer tonnás termelést.

a szigetközi aszfaltgyár a győr-sopron megyei utépitéseket szolgálja ki. az ötödik ötéves tervidőszakban a megye uthálózatának korszerűsítésére több mint egymilliárd forintot költenek. ezenkívül komárom és győr között már 1977 őszére elkészül a fél autópálya, mintegy 400 millió forintos ráfordítással./mti/

--

11.50/ra

-13-

12.45

bb.23. ,,tető alatt,, negyvenezer balatoni vendég

vid/kz/ra cz

1976. május 31.

a balatonon, ahol az elmúlt napokban megnyitották a vállalati üdülőházak jórészét, számos szakszervezeti nyaralóban, pedig már a második turnus beutaltjai pihennek.

a vendégek száma - az időjárás gyors jobbra fordulásában reménykedő külföldiekkel és vikendezőkkel együtt, becslés szerint - elérte a negyvenezeret.

az időjárás hétfőn ismét viharos lett és esőre fordult: tető alá kényszerítette a vendégsereget. a nagy üdülőközpontok eszpresszóiban, a tóparti hangulatos csárdákban, az üdülők társalgóiban, s a különféle szórakozó helyeken egész nap nagy volt a látogatottság. a siótour ismét megnyitotta balatonföldvári üdülőhelyi klubját, ahol az idegenforgalmi szolgáltatásokon kívül egész nyáron kulturális programról is gondoskodnak. a hétfőn este megkezdődött a folklór-program keretében elsőként a kaposvári bm.néptáncegyüttes lépett fel. több előadást tart a kaposvári ,,somogy,, táncegyüttes és a balatonlellei ,,lele,, néptánccsoport is.

a környékbeli öntevékeny együttesek az előszezonzban és a hűvösebb időjárásu napokon gyakrabban tartanak előadásokat a nagyobb üdülőházak és telepek kulturtermeiben.

a kedvezőtlen időjárás azonban hétfőn sem kényszerített mindekit kényszerpihenőre: ezrek keltek utra a balatontól távolabbi kirándulólhelyek irányába.

a veszprémi vár előtti parkirozó hely már reggel zsufolásig megtelt. nagy volt a forgalom tihanyban, hévízen és a balatonfelvidéki, bakonyi kirándulólhelyeken is./mti/

-.-

bb.24. ismét megnyitották a veszprémi völgyhidat

vid/kz/ra cz

1976. május 31.

felujítják a veszprémi völgyhidat. a munkák előrehaladottsága lehetővé tette, hogy kisebb korlátozásokkal, a tervezettnél hamarabb, már hétfőn meginduljon rajta a forgalom. ezzel a 8-as számú főközlekedési utnak ezen a szakaszán megszűnt a forgalmi elterelés./mti/

-.-

12.35/ra

-14-

13⁴⁵

bb.25. bondor józsef belgrádba utazott

tm/ie/r cz

1976. május 31.

bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter vezetésével hétfőn belgrádba utazott a kgst építésügyi állandó bizottságának 41. ülésén részvevő magyar delegáció. az ülésen megtárgyalják a bizottság 1971-75. évi munkájáról szóló beszámolót, valamint a kgst tagországok által 1971-75-ben végzett építésügyi, tudományos-műszaki kutatásokról elhangzó jelentést. megvitatják a bizottság 1977. évi munkatervét, valamint az éáb munkaszervei által előkészített egyéb anyagokat és ajánlásokat./mti/

-.-

bb.26. mszbt küldöttség utazott a belorusz szszk-ba

zsu/pr/ra cz

1976. május 31.

a szovjet-magyar baráti társaság belorusz tagozatának meghívására hétfőn elutazott beloruszba az mszbt háromtagú küldöttsége, regős gábor titkár vezetésével. a delegációt a ferihegyi repülőtéren tasnádi emil, az mszbt alelnöke bcucsuztatta. jelen volt i.v.szalimon tnanácsos, az szbtsz magyarországi képviselője./mti/

-.-

bb.27. időjárásjelentés

ra cz

1976. május 31.

a meteorológiai intézet jelenti május 31-én, hétfőn 12.00 órakor:

változékony, hűvös idő.

szárazföldünk legnagyobb részén változékony az időjárás. az atlanti-óceánról egymást követő nedves, hűvös léghullámok áramlanak nyugat-európán át közép-európa fölé. az óceáni leghullámok vonulását többfelé megerősödő északnyugati szél, sok helyen kialakuló eső, záporosó kíséri. a skandináv-félsziget, valamint a balti-tenger térsége fölött nagy kiterjedésű alacsony nyomású zóna helyezkedik el, ezeken a területeken is többfelé esős az idő. a következő 36 órában még mindig a nyugatról kelet felé áramló léghullámok irányítják a kárpát-medence időjárását, ezért továbbra is változékony, hűvös időre számíthatunk.

/folyt.köv./

12.45/ra

-15-

13³⁵

bb.27. / időjárás ... folyt./ra

hazánkban vasárnap az ország északi felében változóan felhős volt az ég, 4-8 órán át sütött a nap. máshol kevés volt a felhő és 9-13 órás napsütést észleltek. a délutáni, esti óráktól többfelé eső, zápor eső esett, helyenként zivatar keletkezett. a ma reggel 7 óráig lehullott eső mennyisége általában csapadéknym és 5 mm között volt, északnyugaton helyenként 5-9 mm-t mértek. a legmagasabb nappali hőmérséklet 20-27 fok között alakult. ma hajnalra 10-16 fokig hűlt le a levegő. délelőtti erősen felhős vagy borult volt az ég, több helyen esett az eső. a hőmérséklet 11 órakor 13-18 fok között alakult.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 19,8 fok volt, 1.4 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 20 fok volt.

várható időjárás kedd estig:

hétfőn: erősen felhős idő, többfelé ismétlődő esővel, záporral, egy-két helyen zivatarral. kedden: felhőátvonulások, elszórtan esővel, záporral. élénk, időnként erős északnyugati, nyugti szél. hűvös, szeles idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 8-13, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 16-21 fok között.

távolabbi kilátások péntek reggelig:

változóan felhős idő, záporokkal, néhány helyen zivatarral. az időszak második felében az élénk észak szél délnyugati-
asra fordul, és a hőmérséklet emelkedik. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 7-12 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte 16-21, később 21-26 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 60 százalékán várható.

a duna vizállása budapestnél: 338 cm, víz hő: 16.0 fok.
/mti/

-.-

13.10/ra

-16-

13.30

bb.29. átalakul vas megye ipari szerkezete - elfogadta a megye 5. ötéves tervét a vas megyei tanács

vid/kz/ra cz

1976. május 31.

a vas megyei tanács hétfőn megtárgyalta és elfogadta a megye ötödik ötéves tervét. a többi megyében külön tanácsi tervek készültek, vasban viszont olyan egységes területi tervet állítottak össze, amely a megye egészét, teljes gazdaságát átfogja, vizsgálja az összefüggéseket, hatásokat, célokat és feladatokat. tartalmazza a megye gazdaságának minden lényeges és reálisan megtervezhető változását, fejlődését. a terv a lakosság széleskörű bevonásával és 285 vállalatától és szövetkezettől kért tájékoztatás felhasználásával készült.

a tervidőszakban a gazdasági alapok fejlesztésére és a lakosság életkörülményeinek javítására 16,7 milliárd forintot használnak fel négy milliárddal többet, mint az előző öt esztendőben. költségvetési célokra - jórészt az intézmények fenntartására - 6,5 milliárd forintot szavaztak meg.

a terv egyik fő célkitűzése az ipari termelés hatékonyságának, az eszközök racionális felhasználásának javítása és az ipari szerkezet korszerűsítése. nő a nehézipar aránya, folytatják a könnyűipar rekonstrukcióját. szombathelyen 500 millió forintos beruházással szerelvénygyárat épít a rába vagon és gépgyár. az építés már elkezdődött. ugyanez az egyesült gyógyszer- és tápszergyár üzemét nagyobbítják és a tápszer mellett megkezdik a gyógyszergyártást. a megye nagyértékű szénsav vagyonának jobb hasznosítására új patronöltő gépsort helyeznek üzembe a répcelaki szénsavgyárban.

a másik fontos nyersanyag, a fa, korszerűbb feldolgozására fejlesztik a nyugat-magyarországi fagazdasági kombinátot.

az energia- és közmuellátás jelentős mértékben javul. a vilamosenergia gondok enyhítésére 350 millió forint jut. ez év végére szombathelyre ér a földgáz és 1980-ra teljesen átáll a város ennek használatára. a tervidőszak végére a megyében a háztartások 92 százaléka vezetékes és palackos gázt használ. husz százalékkal nő a közműves vizet fogyasztók száma: 1980-ra a lakosság 72 százalékát látják el. folytatják az árvízvédelmi munkákat.

/folyt.köv./ a nagyüzem hőviti sárvari gyáregységét. a városiasodó körmenden

13.25/ra

-17-

13.45

bb.29. / átalakul... folyt./ra

a mezőgazdaságban a szarvasmarha tenyésztés fejlesztése a legfontosabb. ebben a speciális adottságú megyében ugyanis nem képzelhető el sikeres mezőgazdasági termelés jó szarvasmarha tenyésztés nélkül. az őrségben befejezik a természet-átalakítással felérő vízrendezési és talajjavítási munkát és megkezdik azt a hegyháton, valamint a határszéli területeken. új erdőt 1500 hektáron telepítenek.

a közlekedés sem marad le a többi ágazattól. a vasut 1,3 milliárd forint értékű beruházást valósít meg. felújítják többek között a szombathely-celldömök és a szombathely-szentgott-hárd vasutvonalat. a közúti úthálózat is javul. farkasfán az országos rendszer részeként korszerű meteorológiai megfigyelő állomás kivitelezését kezdik el. a kereskedelem 31.600 négyzetméter alapterülettel bővül. az idegenforgalmi fejlesztések élén a büki gyógyfürdő áll. a megye városában és községeiben a tervidőszakban 12 000 lakás épül. bejelentették, hogy szombathely lakossága ez idő alatt eléri a 80 ezret, ezért itt épül a legtöbb új otthon. a megyében összesen 3000 kisgyermek számára létesül óvodai hely társadalmi összefogással./mti/

--

bb 28. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke május 31-án 13 óráig:

se-ju

1976. május 31.

1. rövidfilmek
2. gyümölcsnemesítés
3. zománcvizsgáló-berendezés
4. seprőcirokvetőmag-termelés
5. szabadságvesztés
6. mentőközpont
7. szaküzletek
8. épü-telep
9. mezőgazdasági termékszárító
10. állami nyelvviszágák
11. száraztésztagyártás
12. budapestre érkezett leszecsko
13. elutazott kuba legfőbb ügyésze
14. gázcsőfektetés
15. ksg küldöttség várnában

/ folyt. köv./

13.25/ju

- 18 -

h' 13.50

bb 28. / a belföldi szerkesztőség ... folyt./-ju

16. hazaérkezett a szíriába járt munkásörküldöttség
 17. autóbuszjárat
 18. franciaországba utazott...
 19. rendőrségi hírek
 20. baromfitartásról ankét
 21. környezetvédelmi bizottság kőszegen
 22. aszfaltgyár
 23. vendégek a balatonnál
 24. megnyitották a völgyhidat
 25. bondor belgrádba utazott
 26. mszbt küldöttség
 27. időjárás
 28. hírjegyzék
- /mti/

--

bb 30. a kreutz róbert

tm-ju pr hgy

1976. május 31.

volt iparitanuló otthon nevelői és tanulói június 12-én, szombaton 19 órakor találkozót tartottak a hotel ifjúságban- / bp. ii. ker. zivatar utca 1-3./ mindenkit szeretettel vár a szervező bizottság. telefon: 358-344. /mti/

--

bb 31. felmentés - kinevezés

tm-ju pr hgy

1976. május 31.

a kormány dr. gál tivadart, a minisztertanács titkársága vezetőjét nyugállományba vonulása alkalmából érdemeinek elismerése mellett beosztásából felmentette. egyidejűleg dr. varga józsefet, a tanácsi hivatal elnökhelyettesét beosztásából felmentve a minisztertanács titkárságának vezetőjévé kinevezte.

/ folyt. köv./

13.32/ju

- 19 -

h' 14.25

tbb 31. / felmentés ... folyt./-ju

az elnöki tanács dr. gál tivadart a szocialista magyarország-
ért érdemrenddel tüntette ki. a kitüntetést lázár györgy, a mi-
nisztertanács elnöke adta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál
borbándi jános, a kormány elnökhelyettese, és rácz sándor, az
mszmp központi bizottságának osztályvezetője. /mti/
--

bb 32. szervezett segítség a borsod megyei háztáji és kisegítő
gazdaságoknak

vid-kz/gné-ju hgy

1976. május 31.

megállapodást kötött a háztáji és a kisegítő gazdaságok
összehangolt segítésére az állami gazdaságok borsod-heves me-
gyei főosztálya, valamint az általános fogyasztási és értékesítő
szövetkezetek borsod megyei szövetsége. eszerint többek között
kölcsonösen elősegítik a tájjellegű gönci kajszai termőterület,
továbbá a tokaj-hegyaljai, valamint a dél-bükki borvidék zárt-
kertjeinek rekonstrukcióját. az ehhez szükséges szaporítóanya-
got részben a csányi állami gazdaságból, részben a tokaj-hegy-
aljai állami gazdasági borkombinátból szállítják. a háztáji
sertéstenyésztés fellendítése érdekében a szerencsi és a
mezőnagymihályi állami gazdaság kocasüldők kihelyezésére vállal-
kozott, s megoldják a háztáji tenyésztők naposcsibe-ellátását is.
a megállapodás ezenkívül rendszeres szaktanácsadás szervezését,
gyakorlati bemutatók tartását is előírja. /mti/
--

bb 33. új üzletsor miskolcon

vid/kz/gné-ju hgy

1976. május 31 .

új üzletsort adtak át rendeltetésének hétfőn miskolc
egyik új lakónegyedében, a bulgárföldi-lakótelepen. a több
mint 18 millió forintos költséggel kialakított üzletsoron ka-
pott helyet többek között egy csaknem 600 négyzetméter alapte-
rületű abc-áruház, továbbá a patyolat-szalón, valamint a fér-
fi- és a női fodrászat. a több mint ezer családnak otthont adó
lakótelepen orvosi rendelőt és gyógyszertárat is nyitnak, s
ezzel a telep építése befejeződik. /mti/
--

13.40/ju

- 20 -

ly 14.30

bb 34. 75 éves a budapesti i. istván gimnázium

pr-ju hgy

1976. május 31.

a xiv. kerületi i. istván gimnázium az 1976-77-es tanévben
ünnepli fennállásának 75. évfordulóját. az iskola igazgatósága
kéri a volt növendékeket, hogy jelenlegi címük megküldésével je-
lentkezzenek a jubileumi ünnepeken való részvételre. /i.istván
gimnázium, budapest. 1146 ajtósi dűrer sor 15./ /mti/
--

bb 36. pál lénárd akadémikus

be-ju ie hgy

1976. május 31.

vezetésével hétfőn magyar delegáció utazott a dubnai egyesített
atomkutató intézet 20 éves jubileumi ünnepeire. /mti/
--

bb 35. hazaérkezett a magyar vöröskereszt küldöttsége

zsu-ju pr hgy

1976. május 31.

hazaérkezett varsóból a magyar vöröskereszt küldöttsége, a-
melyet hantos jános főtitkár vezetett. a delegáció a socialista
országok vöröskereszt társaságai konzultatív találkozásán vett
részt. a tanácskozás napirendjén szerepelt a nemzetközi vörös-
skereszt alapszabályának módosításával kapcsolatos kérdések meg-
vitatása, a mozgalom jövőbeni szerepével foglalkozó dokumentum
véleményezése, valamint a humanitárius jog terjesztésével és a
környezetvédelemmel kapcsolatos vöröskeresztes feladatok meg-
határozása. /mti/
--

13.55/ju

- 21 -

ly 14.35

bb 37. a szot elnökségének ülése

t sl/s-ju ie hgy

1976. május 31.

a szot elnöksége, hétfői ülésén irányelveket fogadott el a szakszervezeti bizalmiak hatásköréről. figyelembe vette, hogy a kormány legutóbbi rendelete értelmében ezentúl a szakszervezetek egyetértése szükséges a dolgozókat érintő olyan eseti intézkedésekben, mint a személyi alappér megállapítása, a miniszteri vagy magasabb szintű kitüntetésre vonatkozó javaslat, a fizetett rendkívüli szabadságban vagy jutalomszabadságban részesítés, vállalati lakás vagy lakástámogatás, továbbá szociális juttatás adása. az ezekkel kapcsolatos egyetértési jogot a szakszervezetek alapszabálya értelmében a bizalmiakra, főbizalmiakra ruházzák. az irányelvek szerint a jövőben a bizalmiak, illetve főbizalmiak egyetértése szükséges a vállalati, hivatali, intézményi és szakszervezeti külföldi és hazai üdülési beutalók személy szerinti odaítéléséhez, a beutalók térítésének részbeni vagy teljes elengedéséhez, a szakszervezeti segélyben részesülő személy meghatározásához, a szakszervezeti kitüntetésben részesülők kiválasztásához is.

a bizalmiak véleményét, javaslatát ki kell kérni a dolgozók élet- és munkakörülményeit érintő valamennyi kérdésben, s joga van a bizalminak arra, hogy e kérdéseket érintő felsőbb szintű rendeletek, előírások betartását ellenőrizze. a bizalmi vétőt kezdeményezhet a szakszervezeti bizottságnál, ha a gazdasági vezető a csoportját, illetve egyes dolgozókat érintő törvénysértő intézkedéseket tervez, vagy ha a szocialista erkölcsöt sértő eljárást, hibás módszert tapasztal és a kérdést a gazdasági vezetővel nem tudja rendezni.

az irányelvek hangsúlyozzák, hogy a bizalmi hatáskörébe utalt jogok is a dolgozók jogai. a csoport tagjainak érdekeit a bizalminak mindig szem előtt kell tartania, véleményüket előzetesen ki kell kérnie. ha esetenként erre nincs lehetőség, utólag tájékoztatnia kell a csoport tagjait a nevükben tett intézkedésekről.

az irányelvek azt is kimondják, hogy minden olyan alapszervezetben, ahol a tagság véleményét a döntések előkészítésekor közvetlenül nem lehet meghallgatni, ott a bizalmiak útján kell biztosítani, hogy a tagság véleménye érvényesüljön a szakszervezeti feladatok kialakításában, végrehajtásában és ellenőrzésében.

/ folyt. köv./

14.10/ju

- 22 -

14.10

bb 37. / a szot ... folyt./-ju

a most elfogadott irányelveket valamennyi alapszervezetben ismertetik a bizalmiak, főbizalmiak tanácskozásán.

a szot elnöksége tájékoztatót hallgatott meg a jóléti és kulturális alapképzés egyedi elbírálásáról. mint ismeretes, a módosított közgazdasági szabályozók értelmében 1976. január 1-től a vállalati jóléti és kulturális alapok képzésének szabályai is megváltoztak. a korábbi években a költségek terhére számoltak el az 1967 évi szintenek megfelelő anyagi fedezetet és ezt az összeget az adózás után képzett részesedési alaphoz kiigézhették. az új szabályozás szerint az alapot bizonyos fejkvóták szerint képezik a vállalatok a költségek terhére, tehát az adózás előtti nyereségből, amit továbbra is kiegészíthetnek az adózás utáni részesedési alaphoz. az új szabályok az eddigieknél általában kedvezőbb helyzetbe hozták a vállalatokat, mert biztonságos alapot jelentenek a jóléti intézmények fenntartásához, a gyermek intézmények működtetéséhez és a szakmunkás tanulók képzéséhez. a fejkvóta szerint képezhető alapprész azonban csak összességében és nem valamennyi vállalatnál nyújt nagyobb anyagi forrást az üzemeltetésre, a segélyezésre, a szociális, kulturális és sport ellátásra, ifjúságpolitikai célokra, egyéb szociális és kulturális ellátásra. az illetékes állami szervek rendeletileg lehetővé tették ezért bizonyos esetekre a jóléti és kulturális alap képzésének egyedi megállapítását. ilyen egyedi megállapítást 274 vállalat és intézmény kért, ezeket a kérelmeket a felügyeleti szerv és a iparági szakszervezet véleményezte. e véleményeket is figyelembe véve a pénzügyminisztérium, a munkaügyi minisztérium és a szot illetékes vezetői 220 vállalat, intézmény számára a korábbinál magasabb fejkvótát állapítottak meg, sőt 37 vállalat fejkvótáját - a felügyeleti szerv és a szakmai szakszervezet javaslatára - magasabbra emelték mint ahogy azt a vállalat kérte.

a szot elnöksége további napirendi pontként tárgyalta a szakszervezeti segélyezési rendszer módosításáról, majd megvitatta az 1977. évi tagdíjbesorolás irányelveit. /mti/

14.20/ju

- 23 -

14.10

bb 38. magyar bábművészek utaztak moszkvába a nemzetközi bábművész kongresszusra

k km/gg-ju pr hgy

1976. május 31.

moszkvában ülésezik a xii. nemzetközi bábművész kongresszus. a 21 tagu magyar delegáció dr. szilágyi dezső, az állami bábszínház igazgatója, a nemzetközi bábművész szövetség /unima/ magyarországi elnöke vezetésével hétfőn elutazott a kongresszus színhelyére.

az eseménnyel egyidőben a kongresszuson részt vevő küldöttségek előadásokat tartanak a moszkvai központi bábszínházban. az állami bábszínház együttese a háry jános című műsorral lép fel. a kongresszuson résztvevők megismerkednek a szovjet szocialista köztársaságok hivatásos és amatőr bábegyütteseinek produkcióival is. /mti/

--

bb 39. 175 ezer felnőtt diák - megkezdődtek az írásbeli érettségi vizsgák a dolgozók középiskoláiban

i dg/s-ju pr hgy

1976. május 31.

hétfőn a magyar nyelv és irodalmi dolgozatok megírásával megkezdődtek az írásbeli érettségi vizsgák a dolgozók középiskoláiban. kedden a gimnáziumok esti és levelező tagozatos tanulói matematikából, szerdán, csütörtökön és pénteken a fizika, a kémia és a biológia közül kötelezően választható tárgyakból tesznek írásbelit. a szakközépiskolások kedden és szerdán szakmai tantárgyakból, csütörtökön matematikából írásbeliznek. a szóbeli érettségik mindkét iskolatípusban június 15-i után kezdődnek és a hónap végéig általában befejeződnek. a pontos időpontokat az iskolák igazgatói jelölik meg.

a most befejeződő tanévben a gimnáziumok és a szakközépiskolák iv. osztályaiba 33 ezer 900 dolgozó iratkozott be, tavaly mintegy 24 ezren fejezték be a tanulmányaikat.

az összes negyedikesek egyharmada a fővárosban tanul. a megyék közül 3500 érettségiző felnőttjével borsod-abauj-zemplén megye és miskolc messze kiemelkedik, a második 1900 negyedikesével fejér megye. mintegy 1300-an készülnek az érettségire baranya, bács-kiskun, békés, csongrád, győr-sopron és hajdu megyében.

/ folyt. köv./

14.30/ju

- 24 -

bb 39. / 175 ezer ... /-ju

évekre visszamenő tapasztalatok kszerint a iv. osztályosok 98 százaléka vállalkozik az érettségi letételére.

az országban a középfoku felnőttoktatásban jelenleg 175 ezren vesznek részt, egyharmaduk esti, kétharmaduk levelező tagozaton tanul. ugyancsak hasonló az arány a szakközépiskolák javára. az i-iii. évesek osztályvizsgáit júniusban tartják.

az utóbbi években örvendetesen megnőtt az érdeklődés az esti és a levelező középiskola iránt, a továbbtanulók aránya öt év alatt 40 százalékkal emelkedett. az eredmények számbavételére és a további teendők körvonalázására rendezik meg ez év novemberében budapesten az alsó és a középfoku felnőttoktatás ii. országos konferenciáját.

az érettségivel, illetve a tanév végi ismétlésekkel egyidejűleg folynak a gimnáziumok és a szakközépiskolák esti és levelező tagozataira az i. évesek jelentkezései. az 1976-77. tanév i.évére június 15-ig illetve augusztus 21-től szeptember 1-ig lehet beiratkozni. /mti/

--

bb 40. aláírták a magyar-csehszlovák határközi együttműködési egyezményt

t sb/fe-ju ie hgy

1976. május 31.

május utolsó napján járt le az 1954-ben kötött magyar-csehszlovák határközi együttműködési megállapodás, s ugyancsak hétfőn írta alá budapesten az újabb, a korábbinál szélesebb körű vizsgáldalkodási kapcsolatokra kiterjedő egyezményt dr. gergely istván államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke és frantisek hagara, a szlovák szocialista köztársaság erdő- és vizgáldalkodási minisztere.

a tíz évre szóló egyezmény a két ország határát érintő folyóknál és egyéb vizeknél kiterjed minden olyan vizgáldalkodási tevékenységre, amely változást idézhet elő a természetes vízviszonyokban. mindkét fél általános kötelezettséget vállalt, hogy csak kölcsönös egyetértéssel végez a közösen megállapított vízviszonyokat befolyásoló vizgáldalkodási munkákat. az egyezményben rögzítették, hogy jó állapotban tartják a határvizek medrét és a hozzájuk tartozó berendezéseket. kölcsönösen tájékoztatják egymást a vizgáldalkodás fejlesztésének távlati tervéről, ennek megfelelően előzetesen megtárgyalják a vízviszonyokat befolyásoló vizgáldalkodási munkák várható hatásait is.

/ folyt. köv./

14.37/ju

- 25 -

bb 40. / aláírták a ... folyt./-ju

szabályozták az árvíz, a belvíz és a jégveszély elleni védekezésben, a határvizek tisztaságának védelmében érvényesítendő együttműködést is. az új egyezmény összhangban áll a felső-duna közös magyar-csehszlovák szakaszán tervezett gabcsikóvó-nagymaros vízlépcsőrendszerrel is, amelynek előkészületi munkálatait a május elején pozsonyban aláírt megállapodás szerint végzi a két ország.

az egyezmény aláírása alkalmából nyilatkozott frantisek hagara miniszter. hangsúlyozta, hogy a csehszlovák kommunista pártnak a közelmúltban megtartott kongresszusa alapján kiemelt feladatnak tartják a természeti környezetnek, s ezen belül a vizek tisztaságának, minőségének védelmét. szlovákiában a vág és a bodrog a vízgyűjtő terület két legnagyobb folyója, s így elsősorban ezek mentén fordítanak nagy gondot a szennyezés csökkentésére. ebben a tervidőszakban többmilliárd korona értékű beruházással létesítenek új ipari szennyvztisztító telepeket, s a megyei tanácsok is intézkedéseket tettek, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek is saját szennyvztisztító telepeket létesítsenek. az új vízügyi törvény szerint meghatározott víz-tisztasági követelmények megszegőit szigorúan megbüntetik, s nemcsak a vállalatokat sújtják bírsággal, hanem felelősségre vonják a vétkes személyeket, egyéni szennyezőket is. a hatékonyabb vízminőségvédelem tehát a bodrog magyar szakaszán is javítja majd a víz minőségét. /mti/

--

bb 41. az 1975. év legjobb sajtóhirdetéseit

-ju hgy

1976. május 31.

a magyar reklámszövetség főtitkára szabó imre hétfőn átadta a díjakat „ az 1975. év legjobb sajtóhirdetéseit”, címmel meghirdetett pályázat nyerteseinek. a beküldött 130 hirdetés közül a zsűri kilencnek ítélte oda díjat, hatot pedig dicséretben részesített.

ilyen jellegű pályázatot hazánkban először hirdettek meg és azt a későbbiekben minden évben rendszeresen kiírják, hogy ezzel is a szakmailag kiforrottabb, ötletes, eredeti megoldásokra ösztönözzék a hirdetések alkotóit és elősegítsék a sajtóhirdetések átlagos színvonalának emelését. /mti/

14.55/ju

- 26 -

15⁰⁰

bb.42. uttörők nagytábora az ópusztaszeri árpád emlékműnél

vid/p kz hgy

1976. május 31.

az uttörőszövetség megalakulásának harmincadik évfordulója tiszteletére a pajtások jubileumi nagytáborát rendezték meg az ópusztaszeri árpád emlékműnél. hétfőn mintegy kétezer-ötszáz csongrád megyei uttörő vert sátrat a nevezetes emlékhelyen, ahol egykor honfoglaló őseink „ejtették szerét”, új országot talált népünk törvényeinek, s a felszabadulást követően e környéken az elsők között kezdődött meg a parasztság új honfoglalása, a földosztás is.

a tábor ötnapos programjában budapestről, az ország tizenhét más megyéjéből érkezett kiváló uttörő őrök és a jugoszláviai vajdasági területről jött harminc pionir is részt vesz.

minden napra gazdag kulturális és sportprogramot szerveztek a tábor résztvevőinek. ezeken túl haditechnikai harciasati bemutatók, tábori karnevál, kutya- és lovasbemutató, tábori tűz és sok más látványos szórakoztató esemény szerepel az elkövetkező öt nap rendezvényei között. /mti/

--

bb.43. végetért a nemzetközi uttörő találkozó

vid/kz/a/hgy

1976. május 31.

hétfőn miskolcon ünnepélyes zászlólevonással véget ért a magyar uttörőszövetség fennállásának 30. évfordulója tiszteletére rendezett nemzetközi uttörő találkozó. ezen a magyar uttörőkön kívül a szovjetunióból, bulgáriából, csehszlovákiából, lengyelországból és az ndk-ból együttesen mintegy százhusz pajtás vett részt.

az utolsó napon az öt országból érkezett uttörők és a miskolci pajtások a városi sportcsarnokban bemutatták nemzeti táncaikat, énekeiket és műsoraikat. az követően fáklyás felvonulást tartottak, majd megkoszorúzták a szovjet hősök emlékművét. /mti/

--

15.35/a

- 27 -

16⁰⁰

bb.44 petőfi emlékkönyvtár salgóbányán

vid/kz/a/hgy

1976. május 31.

a salgóbányai könyvtár falán hétfőn leleplezték petőfi emléktábláját, borsos miklós kossuth-díjas szobrászművész alkotását. a salgóbányai könyvtár a petőfi sándor születésének százötvenedik évfordulója alkalmából meghirdetett pályázat alapján szerzett jogot a petőfi emléktábla, valamint a petőfi emlékkönyvtár címére. a salgóbányain kívül az egyházasgergei községi könyvtár szintén kiérdemelte a megtisztelő cím viselését. egyházasgergén június 5-én kerül sor borsos miklós reliefjének leleplezésére./mti/

--

bb.45. a divsz felhívása arsenio hernandez szabadonbocsátásáért

g/tm/apr/a/hgy

1976. május 31.

a demokratikus ifjúsági világszövetség felhívta dél-amerikai tag-és baráti szervezetét, hogy követeljék a dominikai kormánytól arsenio hernandeznek, a szövetség irodája titkárának azonnali szabadonbocsátását. arsenio hernandezt, aki a divsz megbízásából közép-amerikai körut-
ra indult, santo domingo repülőtérén tartóztatták le a dominikai hatóságok./mti/

--

bb.48. pártmunkásküldöttség

gk/pr/a/hgy

1976. május 31.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására hétfőn budapestre érkezett a német szocialista egységpárt központi bizottságának pártmunkásküldöttsége: elli glöcknernek, a nszép kb osztályvezető-helyettesének vezetésével. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren baranyai tiber, az mszmp kb osztályvezető-helyettese fogadta.
/mti/

--

15.45/a

- 28 -

1605

bb.46. a tot elnökségének ülése

t/jf/s/ie/a/hgy

1976. május 31.

a tot elnöksége hétfőn ülést tartott; megtárgyalta a termelőség-összetevő tagság helyzetének alakulását és életkörülményeinek fejlődését.

az elnökség megállapította, hogy az elmúlt 5 évben a tsz tagok száma egyenletesen csökkent és a tagság összetétele a nemzedékváltás nyomán számottevően módosult. 1975. végén 930 ezer tagja volt a termelőség-összetevő tagságoknak, közülük 510 ezer aktív korú, 420 ezer pedig nyugdíjas./a nyugdíjasok száma öt év alatt 20 százalékkal nőtt./

az elmúlt években élénk munkaerőmozgás volt megfigyelhető, főleg az iparosodott körzetekben és a tsz alkalmazottak körében. a változás nyomán a fiatal, képzetesebb tagsági tagoknak a munkaviszony és a munkafeltételek iránti igénye az iparban meghonosodott gyakorlathoz közeledett. az aktív tagság tovább fiatalodott, az átlagos életkor öt év alatt három évvel, 41 évre csökkent. viszont számos kedvezőtlen adottságú közös gazdaság tagsága kifejezetten elöregedett és ma már csak nagy nehézségekkel tudnak megbirkózni a feladatokkal. figyelmeztető az is, hogy a munkába lépő fiatalok nem érdeklődnek kellően a tagsági tagságok iránt; a korábbi évek 10-13 ezres számával szemben 1975-ben csak 7 000 volt a tanulósból a közös gazdaságokba belépők száma.

a tagsági tagság életkörülményeit meghatározó tényezők között nagy szerepe van a munkában töltött időnek. az elmúlt öt évben a termelőség-összetevő tagságok egy főre jutó munkaidőteljesítménye emelkedett. amíg az egy év alatt ledolgozott átlagos munkaidő országosan 2 300 órára csökkent, addig a tagsági tagságokban ennél 100 órával többre nőtt. ezen kívül a tagsági tagságok többsége jelentős időt, naponta átlagosan 2,6 órát fordít a háztáji gazdálkodására. az egyes tagsági rétegek foglalkoztatottságában mutatkozó különbségek túlságosan nagyok. mintegy százezer évente átlagosan több mint 3 000 órát dolgoznak. ugyanakkor főleg a női dolgozók foglalkoztatása gyakran alig éri el az ezer órát. különösen a fiatalabb, szak-képzett tagsági tagot azt igénylik, hogy az éves foglalkoztatás mértékét, a munkanap maximális hosszát, a pihenőidőt és a túlmunka feltételeit a jövőben az ediginél jobban szabályozzák.

/folyt.köv./
16.05/a

- 29 -

1605

bb.46./ a tot.....folyt./-a

a termelőszövetkezeti tagok jövedelmi helyzete a központi életszínvonalpolitikai célokkal összhangban általában kedvezően alakult. viszont a foglalkoztatás mértékétől, a szövetkezet gazdasági helyzetéről függően - esetenként szubjektív okok miatt - túlzottan differenciálódott az azonos munkát végzők keresete, továbbá az egyes szövetkezetek és megyék átlagkereseti színvonala. bár a tervidőszak során enyhültek a különbségek, továbbra is fontos feladat a szocialista elosztás elveinek következetesebb érvényesítése.

javult a tsz nyugdíjasok és járadékosok anyagi helyzete. a nyugdíjak átlagos összege közel megkétszereződött. a nyugdíjakra és járadékokra fordított központi kifizetések öt év alatt 1,7 milliárdról 4,2 milliárd forintra nőttek. a munkaképes nyugdíjasok a háztáji gazdálkodásból és részben a közös gazdaságból kiegészítő jövedelemhez jutnak; a nem munkaképes nyugdíjasok helyzetének enyhítésében jelentő szerepe van a termelőszövetkezetek készpénzsegélyeinek és más juttatásainak. ilyen célokra a szövetkezetek 230 millió forintot fizettek ki 1975-ben.

a tsz-ek ezen kívül közel 100 millió forintot fordítottak tavaly egyéb segélyekre. jelentős, de nem elégséges javulás tapasztalható az üzemi étkezés, a munkahelyi egészségügyi ellátás, a munkaruhajuttatás és az üdültetés fejlődésében.

az elnökség kiemelte: a termelőszövetkezeti tagság életkörülményeinek alakulásában alapvető változást hozott, hogy a társadalombiztosítási szolgáltatások rendszere, feltételei és színvonala lényegében azonossá vált a munkaviszonyban állókéval./mti/

-.-

bb.47. több olcsó szálláshely, étterem - 2.5 milliárd forint a belföldi turizmus színvonalának emelésére

i kg/fe/p ie hgy

1976. május 31.

kedden, június 1-én megkezdődik az 1976-^{os} idegenforgalmi főszezon. a külföldi idegenforgalom miatt is, háromhónapos nagy erőpróba előtt állnak a vendéglátó és kereskedelmi vállalatok. új létesítmények egész sora lép üzembe az idei nyáron a turizmus színvonalának további emelésére. budai andrás az országos idegenforgalmi tanács titkára fejlesztésekről és a vállalatoknak nyújtott támogatásról számolt be az mti munkatársának adott nyilatkozatában.

/folyt köv ./
16.10/p

1630

↳ vendégek fogadása mellett
a mindinkább megélénkülő belföldi

-30-

bb.47. . több olcsó.....folyt/p

a hazai turizmus fellendülését jelzi, hogy egy lakos évente átlag hat vendégéjszakát tölt el üdülőhelyen, s az összlakosság fogyasztási alapjának mintegy 4 százalékát - 11 milliárd forintot - fordítja évente idegenforgalmi kiadásokra. az idegenforgalmi tanács a belkereskedelmi minisztériummal és más szervekkel együttműködve ezért az ötödik ötéves tervidőszakban különös gondot fordít a belföldi turizmus feltételeinek javítására, s a tömeges igényeknek megfelelően elsősorban az olcsó szálláshelyek gyarapítását, a zsúfolt helyek tehermentesítését, új üdülőcentrumok kialakítását szorgalmazza. e célra mintegy 2,5 milliárd forint támogatást nyújt a vállalatoknak, amelyek főként pályázat útján nyerhetik el a vissza nem térítendő támogatást és a hosszulejáratu bankhitelt. 1976 és 1980 között 20-25 ezer hellyel bővülnek a kempingek, mintegy 5-6 ezerrel a bungaló telepek helyei, s a fizetővendégszolgáltatásban pedig 20-25 ezerrel többen szállhatnak majd meg.

az idén már átadott vagy a nyár során átadásra kerülő éttermek, élelmiszerüzletek, szálláshelyek építéséhez mintegy 300 millió forinttal járul hozzá az idegenforgalmi tanács. az új létesítmények egyrésze a legforgalmasabb helyek fejlesztési gondjain enyhít, budapesten, a balaton mellett és a duna-kanyarban. így többek között 600 férőhellyel bővítik a római-parti kempinget, a balatonszemési kempingben új grill étterem, fenyvesen, szabadiban, földváron és más helyeken önkiszolgáló étterem nyílik, balaton-máriafürdőn pedig új büfé nyílt. emellett az ország más részein is bővülnek a szálláshelyek, szolgáltatások - számolva az autósturizmus további élénkülésével - , főként a nagyforgalmu utak mellett, például a mosonmagyaróváron és tatán motel, nagymaroson kemping, a soproni határátelőkölőhelyen új grill étterem épült. a gyógyüdülőhelyeken is bővül a szolgáltatások köre, harkányban 120 ágyas motelt, zsórifürdőn éttermet adak át az év első hónapjaiban.

az idegenforgalmi tanács az eddigieknél is szélesebb körű propaganda munkával azoknak az új üdülőcentrumoknak a megismerését kívánja előmozdítani, amelyek a következő évek fejlesztési nyomán várhatóan kedvelt pihenőhelyekké lépnek elő. ilyenek az orfűi tó környéke, a velencei-tó, visegrád, kisköre és aggtelek környéke. most első ízben jelent meg olyan kiadvány, amely valamennyi magyarországi szálláshely címét és adatait is tartalmazza./mti/

16.15/p

-.
-31-

1630

bb.50. megkezdődött a magyar-szovjet együttműködési kormányközi bizottság ülészsaka

t/sl/tr/ie/a/la

1976. május 31.

plenáris üléssel a parlament delegációs termében hétfő délután megkezdődött a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság 17. ülészsaka. a tanácskozáson a két delegációt dr. szekér gyula és mihail leszecsko miniszterelnökhelyettesek, az együttműködési bizottság társelnökei vezetik.

dr. szekér gyula üdvözölte a tanácskozás résztvevőit, s szívélyes szavakra mihail leszecsko válaszolt. mindketten hangsúlyozták, hogy az ülészsak napirendjén igen jelentős témák szerepelnek, amelyek fontosak a két ország most indult ötéves tervének sikeres teljesítése szempontjából is. rámutattak, hogy az együttműködési bizottság csak úgy, mint a szaktárcák hatékonyan segítik a gazdasági és műszaki-tudományos együttműködésben rejlő újabb lehetőségek feltárását, így azoknak a megbízásoknak a teljesítését is, amelyeket a magyar és a szovjet kormányfő 1975 október 21.-i tárgyalásain szabtak meg.

ezután rátértek a napirendi pontok megtárgyalására. áttekintik az említett kormányfői megbeszélésekből adódó feladatok teljesítésének menetét; tájékoztatót hallgatnak meg öt nagy magyar gépgyár gyártási profiljának hosszútávú meghatározásával kapcsolatos magyar-szovjet együttműködésről; megbeszéléseket folytatnak a közszükségleti cikkek gyártásában és kölcsönös szállításában a két ország együttműködésének újabb lehetőségeiről; megvizsgálják, hogy milyen módon működhet együtt a két ország ipari üzemek teljes felszerelésének harmadik piacra való szállításában, illetve ott ipari üzemek építésében; tárgyalnak az 1975. utáni gyártás-szakosítási és kooperációs egyezménytervezetek előkészítéséről, a termelési és műszaki együttműködés fejlesztését célzó távlati programtervezetről és több más fontos témáról.

x x x

innen 19.00 órától használható fel:

dr. szekér gyula hétfő este a parlament vadásztermében vacsorát adott az együttműködési kormányközi bizottság ülészsaka alkalmából./mti/

16.20/a

- 32 -

1640

bb.51. magyar vizügyi küldöttség utazott bécsbe

k/sb/tm/ie/a/la

1976. május 31.

a magyar-osztrák vizügyi bizottság xx. ülészsakára magyar küldöttség utazott bécsbe dr. illés györgynek, az országos vizügyi hivatal elnökhelyettesének vezetésével. a jubileumi ülészsakon tárgyalnak az 1977-ben elvégzendő közös érdekeltségű vizgazdálkodási munkákról és megvitatják a fertőt, valamint a határvizek tisztaságának védelmével és a kölcsönös árvízi jelzések fejlesztésével összefüggő feladatokat./mti/

-.-

bb.52. elutazott a lengyel igazságügyi küldöttség

pr/a/la

1976. május 31.

hétfőn elutazott budapestről dr. jerzy bafia, a lengyel népköztársaság igazságügyminisztere, aki - küldöttség élén - hivatalos, baráti látogatáson tartózkodott hazánkban. a küldöttség tanulmányozta jogi életünket, az igazságszolgáltatás munkáját és megbeszéléseket folytatott a két ország jogi kapcsolatairól. a látogatás ideje alatt borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese hivatalában fogadta jerzy bafiát, a küldöttség vezetőjét. a delegáció látogatást tett dr. szijjártó károly legfőbb ügyésznél, és dr. szakács ödönél, a legfelsőbb bíróság elnökénél.

a lengyel igazságügyi küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. korom mihály igazságügyminiszter és a minisztérium vezető munkatársai bucsúztatták. jelen volt dr. stefan jedrychowski a lengyel népköztársaság magyarországi nagykövete./mti/

-.-

bb.54. kitüntetés

k/ol/gg/ie/a/la

1976. május 31.

sziráki márton, a férfifehérműgyár igazgató-főmérnöke a ruhaiparban kifejtett eredményes munkássága elismerésül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetésben részesült./mti/

-.-

16.30/a

- 33 -

1415

bb.53. évente 12 millió látogató a muzeumokban - előtérben a köznevelődési tevékenység - muzeumi igazgatók országos tanácskozása szombathelyen

vid/f/a/la

1976. május 31.

a muzeumi igazgatók három napos országos tanácskozása hétfőn kezdődött meg szombathelyen. ezúttal a muzeumok ötödik ötéves tervét vitatták meg a szakemberek. közölték, hogy a magyar muzeumi ügy légsikeresebb öt esztendeje volt a negyedik ötéves terv időszakában - beszédesen bizonyítja ezt, hogy 1970-ben 7 153 000-en keresték fel az ország muzeumaiban, 1975-ben pedig már tizenkétmillióan. a tárlat- és kiállításvezetések száma elérte a 66 000-et.

az ötödik ötéves tervben folytatják a muzeumi rendszer fejlesztését. nagy hangsúlyt kap a tudományos munka mellett a köznevelődési tevékenység kiszélesítése, elmélyítése és a muzeumi műtárgyvédelem, valamint a biztonság fokozása. az utóbbiakra a birtokukban lévő szinte felbecsülhetetlen értékek köteleznek.

a köznevelődési munka javításához megteremtették a személynél és tárgyi feltételeket. a főhivatású muzeológusok száma 40, a restaurátoroké 37 százalékkal nőtt. az intézmények költségvetésére jóval több jut, mint korábban. számosat új helyre költöztettek, felújítottak. több mint 300 állandó és mintegy 5000 időszakos kiállítást terveznek. előadásokkal, műsorokkal, vetélkedőkkel, pályázatokkal, baráti körök létrehozásával nyitják szélesebbre az intézmények kapuit. a szocialista brigádokkal együttműködési szerződést kötnek, tárlatvezetések, vándorkiállításokat rendeznek számukra. bővítik kapcsolataikat más köznevelődési intézményekkel, iskolákkal.

a természettudományos kutatások köre egyre bővül. a mecsek, a balaton és északdunántúl után nyugat-dunántúlt is bekapcsolták e munkába. az országos hatáskörű régészeti feltárási témák között szerepel az ispánsági központok, a népvándorláskori telepek kutatása. a magyar tudományos akadémia régészeti intézetének irányításával készül magyarországi régészeti topográfiája.

/folyt.köv./
16.35/a

- 34 -

1720

bb.53./ a évente.....folyt./-a

a néprajzi kutatások a magyarországi falusi és mezővárosi népesség életformájára koncentrálnak. szép tervet valósítanak meg a regionális szabadterei néprajzi muzeumok. nógrád megyében viseleti leltárak készülnek. számos népi műemléket a helyszínen állítanak helyre és őriznek meg. a képző- és iparművészeti kutatások a gyűjteménygyarapításra helyezik a hangsúlyt. a történelmi kutatások jelentős része a hazai munkáosztály fejlődésével, életmódjának alakulásával foglalkozik.
/mti/

--

bb.49. a magyar tudományos akadémia

gg/pr/a/la

1976. május 31.

és az örmény szovjet szocialista köztársaság tudományos akadémiaja között fennálló tudományos együttműködési egyezmény 1976-80-ra szóló munkatervét hétfőn írták alá budapestben. a jegyzőkönyvet bihari otto akadémikus, a pécsi akadémiai bizottság elnöke és sz.a. ambarcumjan akadémikus, az örmény tudományos akadémia alelnöke írta alá./mti/

--

bb.55. csépanyi sándor kohó-és gépipari miniszterhelyettes

tm/ie/a/la

1976. május 31.

vezetésével hétfőn magyar delegáció utazott usztronyba, a kgst vaskohászati állandó bizottságának 47.ülésére./mti/

--

bb. 56. hétfőn rigába utazott

tm/ie/a/la

1976. május 31.

nemeslaki tivadar, a reáb elnöke, valamint littvai istván kohó-és gépipari miniszterhelyettes vezette magyar delegáció a kgst rádiótechnikai és elektronikai állandó bizottságának 30. ülésére. az ülésen egyebek között megtárgyalják a rádiótechnikai és elektronika-ipari gyártásszakosításra és kooperációs együttműködésre vonatkozó javaslatokat./mti/

--

16.50/a

- 35 -

ms

bb.57. hitelszerződés a selyemgyártás növelésére

k/ol/be/ie/a/la

1976. május 31.

a magyar nemzeti bank és a magyar selyemipar vállalat képviselői hétfőn hitelszerződést írtak alá. a vállalat 170 millió forintos beruházásához a bank 119 millió forint hitelt nyújt, hat éves törelesztésre. az 1976-77-ben megvalósuló rekonstrukciós beruházással a magyar selyemipar vállalat 4 millió négyzetméterrel növeli kikészítő-, és 2,3 millió négyzetméterrel nyersszövetgyártó kapacitását. a váci bélésszövő gyárban 88 csehszlovák gyártmányu pneumatikus automata szövőgépet állítanak üzembe. az óbudai kikészítő gyár részére is a legkorszerűbb, polyester alapanyagú szövetek kikészítésére is alkalmas gépi berendezéseket szerzik be. nagy gondot fordít a vállalat dolgozók szociális körülményeinek javítására; új üzemi konyha, öltöző is épül a beruházási összegből./mti/

--

bb.58. elutazott a szlovák erdő-és vizgazdálkodási miniszter

k/sb/gk/a/ie/la

1976. május 31.

hétfőn elutazott budapestről frantisek hagara, szlovák erdő-és vizgazdálkodási miniszter. elutazása előtt fogadta borbándi jános, a kormány elnökhelyettese./mti/

--

bb.59. névai józsef,

gk/a/la

1976. május 31.

a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntettje, a vituki nyugalmazott műszaki tanácsadója 1976. május 23-án életének 66. évében elhunyt. temetése június 2-án 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

az mszmp i. kerületi bizottsága,

az ovh pártbizottsága

a vituki pártszervezete

/mti/

--

17.00/a

- 36 -

1480

bb.60. ki látta a balesetet ?

be/a/la

1976. május 31.

1976. május 1-én 20.25 óra körül budapesten a xiv. kerület thököly ut és hungária körút kereszteződésénél grenczen istvánné 69 éves nyugdíjas budapesti lakos leesett egy 67-es jelzésű villamosról és súlyos sérülést szenvedett. a villamos a baleset helyszínéről megállás nélkül tovább haladt a baross tér irányába. a budapesti redőrfőkapitányság közlekedésrendészete kéri a baleset szemtanúit, hogy a baleset körülményeinek tisztázása végett jelentkezzenek a brfk közlekedésrendészet balesethelyszínelő és vizsgálati osztályán; budapest xiv. kerület, hungária körút 149.iii. emelet 304-es szám alatt, vagy telefonon a 210-848/130 és 175 -ös mellékállomásokon./mti/

--

bb.64. losonczi pál,

tr/p la

1976. május 31.

az elnöki tanács elnöke a tunéziai köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte habib burgiba köztársasági elnököt. /mti/

--

bb.61. ajándékműsor szocialista brigádoknak

k km/tr/p pr la

1976. május 31.

szocialista brigádoknak ropták a táncot a magyar állami népi együttes tagjai hétfőn a corvin téri székházban. az i. kerületi tanács és a hazafias népfront i. kerületi bizottsága „táncre-muzsikára”, című ajándékműsor szervezésével köszönte meg a husz kerületi üzem, intézmény, vállalat, kiváló-arany-, és ezüstkoszorus címet nyert szocialista közösségeinek azt a fáradozást, segítséget, amelyet a kerület szépítéséért, gyarapításáért társadalmi munkában tettek./mti/

--

17.30/p

-37-

1440
X P

bb.62. szerdán ismét lezárják a kiskörei tiszai hidat

kf/s/ie la

1976. május 31.

a máv hidépítési főnökség átépítés miatt június 2-án, szerdán reggel 6 órától 21 óráig ismét elzárja a közúti forgalom elől a kiskörei tiszai hidat. Kérjük a gépjárművezetőket, hogy az elzárás idején a 33.számú úton a tiszafüredi, illetve a 4.sz. főközlekedési úton a szolnoki tiszai hídon közlekedjenek./mti/

--

bb.63. magyar-ndk barátsági est tatabányán

vid/kz/p la

1976. május 31.

magyar-ndk baráti találkozót rendezett hétfőn a városi népfőrbizottság felsőgallán. tatabánya németlakta kerületében. a találkozón az ndk budapesti kulturális és tájékoztató központjának képviselői tartottak előadást országuk fejlődéséről, s válaszoltak az ndk gazdasági, társadalmi helyzetével kapcsolatos kérdésekre. az ndk fejlődését reprezentáló kiállítást is nyitottak. a barátsági est a felsőgallai német nemzetiségi ének- és táncegyüttes műsorával ért véget. /mti/

--

bb.65. ifjúsági delegáció utazott berlinbe

tr/a/la

1976. május 31.

a szabad német ifjúság/fdj/ x. parlamentjére hétfőn berlinbe utazott a magyar kommunista ifjúsági szövetség delegációja. a küldöttséget dr.maróthy lászló, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a kisz központi bizottságának első titkára vezeti. bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent borbély gábor, a kisz kb titkára. jelen volt gerhard reinert, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete is./mti/

--

17.50/a

- 38 -

18⁰⁰

bb.66. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

a/la

1976. május 31.

29. a vas megyei tanács ülése
30. találkozó a hotel ifjúságban
31. felmentés - kinevezés
32. segítség a borsodi háztáji és kisegítő gazdaságoknak
33. új üzletsor miskolcon
34. 75 éves a budapesti i.istván gimnázium
35. hazaérkezett a vörös kereszties küldöttség
36. magyar küldöttség utazott dubnába
37. a szot elnökségének ülése
38. magyar bábművészek utaztak moszkvába
39. írásbeli érettségi a dolgozók középiskoláiban
40. magyar-csehszlovák határközi együttműködési egyezmény
41. 1975. legjobb sajtóhírdetése
42. uttorok nagytábora
43. véget ért a nemzetközi uttor találkozó
44. petőfi emlékkönyvtár salgóbányán
45. a divsz felhívása
46. a totelnökségének ülése
47. több olcsó szálláshely
48. pártmunkásküldöttség az ndk-ból
49. az mta és az örmény akadémia együttműködési megállapodása
50. megkezdődött a magyar-szovjet együttműködési kormányközi bizottság ülészaka
51. vizügi küldöttség utazott bécsbe
52. elutazott a lengyel igazságügyi küldöttség
53. muzeumigazgatók országos tanácskozása
54. kitüntetés
55. csépányi sándor usztronyba utazott
56. nemeslaki tivadar rigába utazott
57. hitelszerződés a selvemgyártás növelésére
58. elutazott a szlovák erdő-és vizgazdálkodási miniszter
59. elhunyt névai józsef
60. ki látta a balesetet ?
61. ajándékműsor szocialista brigádoknak
62. ismét lezárják a kiskörei tiszai hidat
63. magyar-ndk barátsági est
64. losonczi pál távirata burgibához
65. maróthy lászló vezetésével ifjúsági küldöttség utazott berlinbe
66. hírojegyzék

/mti/

--

18.00/a

- 39 -

18⁴⁰

bb.67. befejeződtek a székely mihály zenei napok

vid/kz/a/la

1976. május 31.

a jászberényi székely mihály zenei napok zárórendezvényeként hétfőn este a kossuth tsz székházának dísztermében a magyar állami operaház művészei adtak hangversenyt, a kétszeres kossuth díjas kiváló művész, a város szülötte és díszpolgára emlékére. a műsorban házy erzsébet, kalmár magda, bende zsolt, begányi ferenc és nagy jános adott elő operarészleteket.

az immár hagyományos májusi zenei napok az idén is nagy érdeklődés mellett zajlottak, a jászságban tizenöt zenei eseményen több száz közreműködő és mintegy tízezer érdeklődő vett részt. jászberényben került sor többek között a friss Antal országos zeneiskolai gondokaverseny győztesének hangversenyére, Rácz Aladár emlékestjére, az országos szövetkezeti kórustalálkozóra, a munkáskórusok seregszemléjére, a kamarazenei bemutatóra, a szocialista brigádok zenei vetélkedőjére. /mti/

--

bb.68. időjárásjelentés

gg/a/la

1976. május 31.

a meteorológiai intézet jelenti május 31-én, hétfőn 19 órakor:

hűvös, szeles idő

várható időjárás kedd estig: felhőátvonulások, szórvaosan kialakuló, ismétlődő záporral, helyenként zivattal. élénk, időnként erős, a dunántúlon viharos lökésekkel kísért északnyugati szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 16-21 fok között. /mti/

--

18.30-/a

- 40 -

18³⁰

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1976. június 1. k e d d

bb.1. akadémiai ujdonságok

i /km/tr/a/pr

1976. június 1.

a tudományok iránt érdeklődők számos figyelemreméltó ujdonságot találnak az akadémiai kiadó listáján. a közeljövőben kerül a könyvespolcokra a természettudományi lexikon kiegészítő, hetedik kötete. a hatkötetes természettudományi lexikon megjelenése 1968-ban fejeződött be. az azóta eltelt hét esztendő alatt rohamléptekben fejlődtek a természettudományok, s bármennyire is korszerű volt a lexikon megjelenésekor az akadémia kiadó a természettudományi lexikon kiegészítő, hetedik kötetében ismét, naprakésszé, igazítja a lexikális ismereteket. nemcsak új jelenségek, illetve új fogalmak, nézetek születtek a természettudományok különböző területein, hanem a korábban megjelent lexikonban már szerepelt fogalmak is bővültek, változtak, a jelenségek és összefüggések értelmezése módosult. a tudományágazatok különböző ütemű fejlődésének következményeként a nemsokára megjelenő kötetben az egyes ágazatok aránya más, mint az alapműben. az utóbbi időben gyorsan fejlődő tudományágazatok - például a molekuláris biológia, a számítástechnika, a felső légkör fizikáját tanulmányozó aeronómia - viszonylag nagyobb terjedelemben szerepelnek, mint a lassabban fejlődő tudományágak. /folyt.köv./

- 1 -